

Comisia Națională pentru Cercetări
Antarctice (CNCA)
din Academia Română (AR)

INFORMARE
privind organizarea simpozionului de celebrare
a 25 de ani de la semnarea Protocolului de la Madrid,
care va avea loc pe 30 mai 2016
în cadrul ATCM XXXIX,
Santiago, Chile

Capitolul I. Protocolul de la Madrid - considerații generale	2
I-1. Scurt Istoric	2
I-2. Comitetul pentru Protecția Mediului în Antarctica (CEP)	8
Capitolul II. Simpozionul aniversar - discuții preliminare la ATCM/CEP 2014	9
Capitolul III. Propunerea de planificare a simpozionului prezentată și discutată la ATCM/CEP 2015	9
Capitolul IV. Includerea simpozionului în Agenda preliminară și Programul propus pentru ATCM 2016	11
Capitolul V. Organizarea simpozionului de către ICG (Grupul de Contact Intersesional)	11
V-1. Anunțul de deschidere al activității ICG – 5 octombrie 2015	11
V-2. Lucrarea ICG pusă în discuția Părților interesate – 21 octombrie 2015	11

elaborat de
Florica Topârceanu - Punct Național de Contact ATCM
Mihaela Cotta - Consultant ATCM/CEP al CNCA

12.11.2015

CAPITOLUL I. Protocolul de la Madrid - considerații generale

La 4 octombrie 2016 se vor împlini 25 de ani de la semnarea, la Madrid, a Protocolului privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii. **Protocol asigură protecția cuprinzătoare a Antarcticii.** Scopul și obiectivele acestui acord, cunoscut și sub denumirea de Protocolul de la Madrid, sunt următoarele:

- Obligă Statele Părți la protecția mediului pe întreg continentul antarctic;
- Desemnează Antarctica drept rezervație naturală în scopul păcii și științei;
- Stabilește principiile protecției mediului;
- Interzice toate activitățile comerciale ce vizează resursele minerale;
- Solicită o evaluare a impactului tuturor activităților înainte de începerea / continuarea derulării acestora;
- Stabilește un set de reguli privind desfășurarea activităților antropice, inclusiv obligația de a acorda prioritate cercetării științifice.

Până în anul 2048, Protocolul nu poate fi modificat fără acordul tuturor Părților Consultative ale Tratatului asupra Antarcticii. În plus, prohibiția activităților privind resursele minerale nu poate fi înlăturată fără ca un regim legal asupra activităților privind resursele minerale să intre în vigoare.

I-1. Scurt istoric

Bazele Protocolului de la Madrid. Negocierea protocolului a fost urmarea mai multor ani de negocieri internaționale privind controlul potențialelor activități legate de resursele minerale din Antarctica. Supoziția care stă la baza *Convenției privind Mineralele din Antarctica*, adoptată în iunie 1988 de către Reuniunea Consultativă Specială a Tratatului asupra Antarcticii (*Antarctic Treaty Special Consultative Meeting*) (SATCM), ținută la Wellington (Noua Zeelandă), a fost aceea că ar fi posibil ca mineritul să se facă în concordanță cu protecția mediului antarctic. Această presupunere, totuși, a devenit subiectul unor discuții care au luat amploare.

Grupările ecologiste din întreaga lume, urmând inițiativa celor din Noua Zeelandă, au încercat să pună presiune asupra guvernelor în vederea declarării Antarcticii ca rezervație mondială (World Park). În Franța, Jacques Cousteau a lansat o petiție care a convins Parlamentul Franței să solicite negocieri privind mineritul în Antarctica. GREENPEACE a avut un rol determinant în acest sens, făcând cunoscute public studii și imagini din Antarctica ce demonstau gradul ridicat de poluare a unor zone în care fuseseră amplasate stații de explorare. În acest scop, GREENPEACE a construit atunci o stație proprie de cercetare în Antarctica.

Campania GREENPEACE pentru protecția Antarcticii

Butoaie goale de combustibil, abandonate în Antarctica

<https://www.google.ro/search?q=greenpeace+antarctica&espv=2&biw=1001&bih=631&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0C>

https://www.google.ro/search?q=greenpeace+antarctica&espv=2&biw=1001&bih=631&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CDsQ7AlqFQoTCJjt5avcnMkCFYT3cgodR4MCxg#imgre=xzC_kz1c9-sTFM%3A

Propunerea austrialiano-franceză. La 22 mai 1989, Primul Ministru austrialian (Bob Hawke la acea dată) a anunțat că Australia se opune ideii de minerit în Antarctica și nu va semna *Convenția privind Mineralele*. Hawke a declarat că Guvernul Austrialian crede că este de dorit și posibil să se caute o protecție mai puternică pentru Antarctica. Ca urmare, Australia a lucrat în cadrul Sistemului Tratatului asupra Antarcticii pentru a se obține un consens între Părțile Consultative privind instituirea unui regim cuprinzător de protecție a mediului pentru Antarctica, care să interzică mineritul.

Inițiativa austrialiană, inspirată din propunerea lansată în 1988 de către Noua Zeelandă, a devenit una comună cu cea a Prim-ministrului, pe atunci, al Franței, Michel Rocard, în august 1989. Cei doi premieri au considerat că mineritul în Antarctica este incompatibil cu protecția mediului antarctic și că rolul specific al Antarcticii în monitorizarea schimbărilor globale, ca și fragilitatea regiunii, impun un regim cuprinzător pentru a proteja mediul antarctic și ecosistemele asociate. La această poziție au aderat și alte state.

Ca urmare, la A XV-a Reuniune Consultativă a Tratatului asupra Antarcticii (*Antarctic Treaty Consultative Meeting*) (ATCM) de la Paris, din octombrie 1989, Statele Membre ale Tratatului au convenit să organizeze o Reuniune Consultativă Specială (SATCM) în anul 1990, pentru a lua în considerare propunerile pentru protecția cuprinzătoare a mediului antarctic.

Reuniunea Consultativă Specială. Protocolul a fost negociat timp de un an în cursul celor patru sesiuni ale celei de a XI-a Reuniuni Consultative Speciale a Tratatului asupra Antarcticii (SATCM XI). Prima dintre aceste sesiuni a avut loc la Viña del Mar, Chile, între 19 noiembrie - 6 decembrie 1990. Următoarele trei sesiuni s-au ținut la Madrid, Spania, în 1991, în lunile aprilie (22-30), iunie (17-22) și octombrie (3-4). Protocolul a fost adoptat pe 4 octombrie 1991.

Participarea României la SATCM XI-1, Viña del Mar, Chile, 1991.

Delegația României a fost formată din Șerban Dragomirescu - Secretar Științific al Secției de Științe Geomice a Academiei Române, ca Șef al Delegației, și Constantin Eftimie - Însărcinatul cu Afacerile al Ambasadei României la Santiago de Chile.

În sesiunea de deschidere a lucrărilor reuniunii, Șeful Delegației a prezentat documentul IP 48 al Declarației României referitor la necesitatea unui regim de protecție a Antarcticii, cu titlul „*Statement by the delegation of Romania during the general discussion of the XI Special Consultative Meeting of the Antarctic Treaty*” [Raport Interimar al SATCM XI-1, pag. 87-88].

http://www.ats.aq/documents/SATCM11_1/fr/SATCM11_1_fr001_e.pdf.

DECLARAȚIA ȘEFULUI DELEGAȚIEI ROMÂNIEI, ȘERBAN DRAGOMIRESCU,

în sesiunea de deschidere a

**Reuniunii Consultative Speciale a Tratatului asupra Antarcticii
(SATCM XI-1), Viña del Mar, Chile, 19 noiembrie - 6 decembrie 1990**

Domnule Președinte,

În numele delegației României, și în primul rând ca membru al unei comunități latine, permiteți-mi să exprim aprecierea noastră cea mai profundă pentru gazdele noastre chiliene încântătoare, care sigur își vor menține eficiența până la încheierea acestei reuniuni. Doresc să exprim, de asemenea, aprecierea noastră față de Guvernul Statului Chile, o țară situată la antipodi față de noi, cei din Europa. Domnule Președinte, este, totodată, o plăcere să vă putem felicita pentru alegerea Dumneavoastră ca Președinte al acestei reuniuni, pe baza calificării dumneavoastră excepționale.

Delegația României se alătură celorlalte țări pentru a felicita și Ecuadorul și Olanda pentru admiterea lor ca Părți Consultative, și Elveția - care fost admisă ca Parte Neconsultativă. Pe măsură ce mai multe țări îmbrățișează spiritul Tratatului asupra Antarcticii, vor exista mai multe posibilități de a găsi o soluție cu adevărat globală.

Ca Stat Membru Neconsultativ din 1971, și ținând seama de atmosfera de destindere și înțelegere mutuală care prevalează în acest moment, este realmente o plăcere pentru România să poată restabili relații strânse de cooperare cu organizațiile internaționale, al căror scop este de a conserva natura într-o lume mai transparentă. Țara mea vrea să participe la toate inițiativașle raționale care include principia și obiective clare pentru asigurarea unei delimitări mai precise a activităților umane în Antarctica.

Documentele de lucru (working papers) prezentate deja de câteva țări – în particular cele introduse de Franța, Australia, Belgia și Italia, și declarațiile delegațiilor făcute până în acest moment, conțin propuneri care ne permit să presupunem, cu optimism, că o atitudine flexibilă va conduce la un consens. Acesta este solicitat urgent nu numai de comunitatea internațională, ci și de opinia publică din țările noastre, care a devenit foarte sensibilă la aceste subiecte. Mulțumim tuturor celor care au depus, în avans, proiecte de documente pentru analiză.

Sperăm sincer că acest consens la care s-a ajuns recent în Europa va inspira discuțiile noastre. Sperăm, de asemenea, că - până la finalul acestei reuniuni, să putem continua și reuși să oferim comunității internaționale un proiect de document care ar putea fi un cod de conduită pentru țările din Antarctica, și pentru conservarea acestui continent în cadrul activităților pașnice ale oamenilor și salvagardarea integrală a mediului sau.

România, din păcate, a trecut printr-o experiență negativă în ultimele decenii în cazul administrării Deltei Dunării. Această zonă foarte fragilă și delicată a fost declarată recent rezervație naturală a biosferei*. În lumina acestei experiențe, am dori să exprimăm unele idei care s-ar părea, Domnule Președinte, că sunt împărtășite și de alte țări:

1. Necesitatea de a include în cadrul documentului de negociat (fie că ar fi o convenție sau un protocol) o prevedere formală care să interzică orice activitate umană care ar putea pune în pericol ecosistemul Antarctic fragil;

2. Prioritatea care trebuie acordată acelor activități care au ca scop contracararea degradării care s-a produs deja;

3. Atenția specială care trebuie acordată regimului obligațiilor (responsabilităților), conceput ca o măsură preventivă. Proceduri foarte precise trebui adăugate acestuia pentru a monitoriza și controla activitățile științifice și antropogene în Antarctica. În acest mod nu numai că vom fi capabili să studiem natura părților responsabile (respectiv indivizi, persoane juridice sau chiar națiuni), dar și natura obligației în sine (sub jurisdicția dreptului privat sau a legislației publice internaționale);

4. Regimul observatorilor, respectiv monitorizarea, trebuie să corespundă necesităților actuale din punct de vedere al transparenței și cooperării internaționale.

Domnule Președinte,

În rezumat, acestea sunt considerațiile avansate de România, o țară care și-a exprimat interesul față de Continentul Alb de peste 90 de ani. La acea vreme România a participat în expediția internațională a vasului „Belgica”, condusă de către Adrien de Gerlache. Pe baza documentelor aprobate pe durata acestei reuniuni, România va decide cu privire la cel mai bun cadru instituțional național care să promoveze interesul științific și de jurisdicție în curs față de regiunile polare și, în particular, față de Antarctica.

Vă mulțumesc, Domnule Președinte!

Potrivit Art. 21, Protocolul a fost deschis semnării la Madrid la data de 4 octombrie 1991 și apoi la Washington D.C. până la data de 3 octombrie 1992 de către orice stat care este parte contractantă la Tratatul asupra Antarcticii. Conform cu Art. 23, Protocolul a intrat în vigoare în a 30-a zi după data depunerii instrumentului de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare de către toate statele care erau Părți Consultative ale Tratatului asupra Antarcticii la data la care s-a adoptat Protocolul.

Actul Final al celei de a XI-a Reuniune Consultativă Specială a Tratatului Antarcticii (SATCM), ținută la Madrid în 3 și 4 octombrie 1991, consemnează 26 de Părți Consultative. În consecință, Protocolul a intrat în vigoare la 14 ianuarie 1998, respectiv la 30 de zile după data de 15 decembrie 1997, când ultimul dintre aceste 26 de state, respectiv Japonia (*) a ratificat Protocolul, conform datelor prezentate în Tabelul 1.

Tabel 1. Statele Părți la Tratatul Antarcticii (TA) la data prezentă (12.11.2015):
Membrii CEP (care au semnat / ratificat Protocolul de la Madrid) și Observatorii CEP

TA	Nr.	Semnare (Art. 21)	STAT	Ratificare (Art. 22)	Semnare (Art. 21)	STAT	Ratificare (Art. 22)
29 Părți Consultative	23	04.01.1991	Africa de Sud	03.08.1995	04.10.1991	Italia	31.03.1995
			Argentina	28.10.1993		Norvegia	16.06.1993
			Australia	06.04.1994		Noua Zeelandă	22.12.1994
			Belgia	26.04.1996		Olanda	14.04.1994
			Brazilia	15.08.1995		Peru	08.03.1993
			Chile	11.01.1995		Polonia	01.11.1995
			China	02.08.1994		Regatul Unit al Marii Britanii	25.04.1995
			Ecuador	04.01.1993		Spania	01.07.1992
			Federația Rusă	06.08.1997		Suedia	30.03.1994
			Finlanda	01.11.1996		SUA	17.04.1997
			Franța	05.02.1993		Uruguay	11.01.1995
			Germania	25.11.1994			
			3	02.07.1992		Coreea (ROK)	02.01.1996
	02.07.1992	India	26.04.1996				
3	-	Bulgaria	21.04.1998	-	Ucraina	25.05.2001	
	-	Republica Cehă	25.08.2004				
24 Părți Ne- Consultative	2	04.10.1991	Canada	13.11.2003	04.10.1991	Grecia	23.05.1995
	6	-	Belarus	16.07.2008	-	Portugalia	10.10.2014
		-	Monaco	01.07.2008	-	România	03.02.2003
		-	Pakistan	01.03.2012	-	Venezuela	01.08.2014
	5	-	Austria	Statut de Observator	-	Elveția	Statut de Observator
		-	Columbia		-	Estonia	
		-	Danemarca				
	11	-	Coreea (DPRK)	Nu au solicitat statutul de observator	-	Mongolia	Nu au solicitat statutul de observator
		-	Cuba		-	Papua Noua Guinee	
		-	Guatemala		-	Rep. Slovacă	
-		Islanda	-		Turcia		
-		Kazakhstan	-		Ungaria		
-		Malaezia					

Organismul Protocolului este **Comitetul pentru Protecția Mediului (CEP)**. România este Membru CEP prin ratificarea Protocolului de la Madrid la **3.02.2003**, în baza Legii nr. 553/14.10.2002, promulgată prin Decretul 802 din 10.10.2002 și publicată în Monitorul Oficial nr. 823 din 14.11.2002.

Protocolul de la Madrid are 6 Anexe, care sunt prezentate în Tabelul 2.

Tabel 2. Anexele Protocolului privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii

ANEXA		Adoptare	Intrare în vigoare
Nr.	Denumire		
I	Evaluarea impactului asupra mediului	Anexele I-IV adoptate împreună cu Protocolul de SATCM XI la 4 octombrie 1991 , Madrid, Spania (Actul Final al SATCM)	14 ianuarie 1998
II	Conservarea faunei și a florei antarctice		
III	Distrugerea deșeurilor și managementul deșeurilor		
IV	Prevenirea poluării marine		
V	Zonele protejate și managementul acestora	Anexa V adoptată de ATCM XVI la 18 octombrie 1991 , Bonn, Germania (Rec. ATCM XVI-10)	24 mai 2002
VI	Răspunderea care decurge din situațiile de urgență privind mediul	Anexa VI adoptată de ATCM XXVIII la 17 iunie 2005 , Stockholm, Suedia Decizia 1 (2005), Decizia 4 (2010), Decizia 5 (2015) (vezi Tabelul 4)	Când toate Părțile Consultative cu drept de participare la ATCM XXVIII vor aproba Măsura 1 (2005) a ATCM (Vezi Tabel 3)

Tabel 3. Cele 28 de Părți Consultative (PC) ale Tratatului asupra Antarcticii - din totalul de 29 actuale - a căror aprobare este necesară pentru ca Măsura 1 (2005) privind Anexa VI la Protocol să intre în vigoare

Nr.	PC	Aprobare PC	Stații în *PA	Nr.	PC	Aprobare PC	Stații în *PA
1	Africa de Sud	12.11.2013	-	7	Norvegia	24.05.2013	-
2	Australia	15.05.2014	-	8	Peru	10.07.2007	+
3	Finlanda	14.12.2010	-	9	Polonia	15.01.2009	+
4	Italia	12.10.2011	-	10	Regatul Unit al Marii Britanii	18.04.2013	+
5	Olanda	28.04.2014	+	11	Spania	17.12.2008	+
6	Noua Zeelandă	31.05.2013	-	12	Suedia	08.06.2006	-
13	Argentina		+	21	Federația Rusă		+
14	Belgia		-	22	Franța		-
15	Brazilia		+	23	Germania		-
16	Bulgaria		+	24	India		-
17	Chile		+	25	Japonia		-
18	China		+	26	Ucraina		+
19	Coreea (ROK)		+	27	SUA		+
20	Ecuador		+	28	Uruguay		+
29	Republica Cehă**	Nu este necesară	-				

*PA - Peninsula Antarctică cu insulele din apropiere; ** Parte Consultativă din 01.04.2014.

Tabel 4. Stadiul actual al regimului juridic privind ANEXA VI la Protocol:
Răspunderea care decurge din situațiile de urgență privind mediul

ATCM XXVIII – CEP VIII, Stockholm (Suedia)							
MĂSURA 1 (2005)	<p>Reprezentanții, Recomandă guvernelor lor următoarele:</p> <p>i. Anexa atașată acestei măsuri formează ANEXA VI privind răspunderea care decurge din urgențele de mediu la Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii;</p> <p>ii. Anexa intră în vigoare la data la care această măsură a fost aprobată de toate Părțile Consultative îndreptățite să participe la A XXVIII-a Reuniune Consultativă a Tratatului asupra Antarcticii.</p>						
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Document atașat la măsura 1 (2005)</td> <td style="width: 50%;">ANEXA VI la Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii</td> </tr> <tr> <td>Paragraf relevant din Raportul Final</td> <td style="text-align: center;">125</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Statut</td> <td style="text-align: center;">Încă neintrată în vigoare</td> </tr> </table>	Document atașat la măsura 1 (2005)	ANEXA VI la Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii	Paragraf relevant din Raportul Final	125	Statut	Încă neintrată în vigoare
	Document atașat la măsura 1 (2005)	ANEXA VI la Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii					
	Paragraf relevant din Raportul Final	125					
Statut	Încă neintrată în vigoare						
ATCM XXXVIII – CEP XVIII, Sofia (Bulgaria)							
DECIZIA 5 (2015)	<p>Reprezentanții, Reamintind angajamentul din articolul 16 din Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii ("Protocolul") de a elabora norme și proceduri legate de răspunderea pentru daune care rezultă din activitățile care au loc în zona Tratatului asupra Antarcticii și intră sub incidența protocolului;</p> <p>Reamintind Măsura 1 (2005), precum și adoptarea ANEXEI VI la Protocolul, ca un pas în instituirea unui regim de responsabilități, în conformitate cu articolul 16 din Protocol;</p> <p>Constatând că ANEXA VI nu a intrat încă în vigoare;</p> <p>Reamintind Deciziile 1 (2005) și 4 (2010) cu privire la evaluarea anuală a progresului spre intrarea în vigoare a ANEXEI VI și stabilirea unui interval de timp pentru reluarea negocierilor privind răspunderea în conformitate cu articolul 16 din Protocol;</p> <p>Salutând recomandările furnizate de Comitetul pentru Protecția Mediului în 2013 cu privire la aspectele de mediu legate de practica instanțelor specifice de reparare sau remediere a daunelor aduse mediului în condițiile din Antarctica;</p> <p>Decide:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. să continue să evalueze anual progresele înregistrate spre intrarea în vigoare a ANEXEI VI, în conformitate cu articolul IX din Tratatul asupra Antarcticii, și măsurile care pot fi necesare și adecvate pentru a încuraja Părțile să aprobe ANEXA VI în timp util; 2. să continue să împărtășească unii altora informații și experiență, pentru a sprijini progresul către intrarea în vigoare a ANEXEI VI; 3. să ia o decizie în 2020 privind instituirea unui interval de timp pentru reluarea negocierilor privind răspunderea în conformitate cu articolul 16 din Protocol, sau mai devreme, dacă Părțile decid astfel în lumina progreselor înregistrate în aprobarea Măsurii 1 (2005) ; și 4. că Decizia 4 (2010) nu mai este de actualitate. 						
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Paragraf relevant din Raportul Final</td> <td style="width: 50%;">177</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Statut</td> <td style="text-align: center;">Adoptată la 10 iunie 2015</td> </tr> </table>	Paragraf relevant din Raportul Final	177	Statut	Adoptată la 10 iunie 2015		
	Paragraf relevant din Raportul Final	177					
	Statut	Adoptată la 10 iunie 2015					

I-2. Comitetul pentru Protecția Mediului (CEP)

Înființat în conformitate cu art. 11 al Protocolului de la Madrid, CEP este un organism consultativ de experți, care oferă - potrivit funcțiilor prevăzute la art. 12 din Protocol - consiliere și formulează recomandări Statelor Părți cu privire la punerea în aplicare a Protocolului, inclusiv cu privire la operarea anexelor sale, în scopul dezbaterii în cadrul Reuniunilor Consultative ale Tratatului asupra Antarcticii (ATCM).

Conform cu **Regulile de Procedură ale CEP** (document actualizat în 2011), orice Parte la Protocol are dreptul să fie Membru CEP și să desemneze un reprezentant, care poate fi însoțit de experți și consultanți cu competență științifică, de mediu sau tehnică corespunzătoare (Partea I, Regula 3) și statutul de Observator în CEP este deschis oricărei Părți Contractante la Tratatul Antarcticii (Partea II, Regula 4) (vezi Tabel 1).

CEP se întrunește în mod normal o dată pe an, asociat cu ATCM. La reuniunile CEP participă, de asemenea, diverși experți și observatori. Prima Reuniune a CEP a avut loc în 1998, la Tromsø, în Norvegia, asociat cu ATCM XXII.

În conformitate cu **Regulile de Procedură ale CEP**, Partea VII, Regula 15, Comitetul alege un Președinte și doi Vicepreședinți din rândul Părților Consultative pentru o perioadă de doi ani. În Tabelul 5 este prezentată conducerea actuală.

Tabel 5. Autoritățile actuale ale CEP

Președinte	Primul Vicepreședinte	Al doilea Vicepreședinte
D-I Ewan McIvor Consilier Superior privind Politica Mediului <i>Divizia Antarctică Australiană</i> Tasmania AUSTRALIA	D-na Birgit Njaastad Ofițer de Mediu Centrul pentru Mediul Polar <i>Institutul Polar Norvegian</i> Tromsø NORVEGIA	Dr. Polly A. Penhale Oficiul pentru Programe Polare <i>Fundația Națională de Știință</i> Arlington S.U.A.

Activitatea CEP este facilitată prin munca efectuată de Statele Părți între reuniuni, în cadrul Grupurilor de Contact Intersesionale (ICG). Discuțiile cu privire la aceste aspecte se desfășoară prin intermediul Forumului CEP, care este accesibil doar membrilor CEP.

Astfel, potrivit Regulilor de Procedură, Partea III - Regla 9, CEP poate înființa **grupuri de contact pe durată determinată** (open-ended contact groups), neoficiale (informale) pentru a analiza teme specifice și pentru a raporta Comitetului cu privire la activitatea acestor grupuri. Grupurile de contact pe durată determinată, înființate pentru a lucra pe perioade intersesionale, funcționează după cum urmează:

- Când este cazul, coordonatorul grupului de contact va fi stabilit de comun acord de către Comitet pe durata reuniunii sale și menționat în raportul final al acesteia;
- Când este cazul, atribuțiile pentru grupul de contact vor fi convenite de către Comitet și incluse în raportul său final;
- Când este cazul, modurile de comunicare pentru grupul de contact, cum ar fi e-mail, forum de discuții online operat de Secretariatul Tratatului Antarcticii și reuniuni informale, vor fi convenite de către Comitet și incluse în raportul său final;
- Reprezentanții care doresc să fie incluși într-un grup de contact își vor înregistra interesul prin anunțarea coordonatorului prin intermediul forum-ului de discuții, prin e-mail sau prin alte mijloace corespunzătoare;
- Coordonatorul va utiliza mijloacele adecvate pentru a informa pe toți membrii grupului privind componența grupului de contact;
- Întreaga corespondență va fi făcută accesibilă tuturor membrilor grupului de contact la timp;
- Atunci când doresc să facă unele comentarii, membrii grupului de contact vor menționa cui anume (din grup) se adresează.

Comitetul poate, de asemenea, să fie de acord să înființeze alte sub-grupuri informale sau să ia în considerare alte moduri de a lucra, cum ar fi workshop-uri sau conferințe, dar nu numai.

CAPITOLUL II. Simpozionul aniversar - discuții preliminare la ATCM/CEP 2014

Apropierea aniversării de 25 ani de ani a Protocolul de la Madrid a fost evidențiată în Planul de Lucru pe cinci ani (2014-2018) al CEP, sugerându-se că pregătirile pentru acest eveniment ar trebui să fie discutate la CEP XXVIII (2015, Sofia, Bulgaria). În acest sens, au avut loc discuții preliminare la CEP XVII (2014, Brasilia, Brazilia), care au vizat două acțiuni specifice, și anume:

- **Argentina** și-a exprimat dorința, și a fost sprijinită de către CEP, de a elabora o publicație *on line* care să comemoreze realizările obținute de Sistemul Tratatului asupra Antarcticii ca urmare a Protocolului (WP 47 rev.1, CEP, 2014). Așa cum s-a raportat într-un document de lucru separat (WP 47 prezentat de Argentina, Chile, Australia la CEP, 2015), activitatea la această lucrare este în curs de desfășurare.

- **Norvegia** a apreciat că aniversarea de 25 de ani ar fi un moment potrivit pentru a evalua eficacitatea relației dintre CEP ca organism consultativ și ATCM, posibil în cadrul unui simpozion, și a menționat că această idee ar trebui luată în considerare, în continuare, înainte de CEP XVIII (paragraf 21 din Raportul Final al CEP XVII).

CAPITOLUL III. Propunerea de planificare a simpozionului, prezentată (a) și discutată (b) la ATCM/CEP 2015

(a) La Reuniunea ATCM XXXVIII, asociată cu CEP XVIII (2015, Sofia, Bulgaria), Statele Părți **Norvegia, Australia, Chile, Franța, Noua Zeelandă și Marea Britanie** au prezentat documentul WP (Working Paper) 44, intitulat "*A symposium celebrating the 25th anniversary of the Environmental Protocol to the Antarctic Treaty*", prin care au propus organizarea unui simpozion aniversar, care să aibă loc asociat cu CEP XIX (2016, Chile). Introdus pe agenda ATCM 5 (*Operation of the Antarctic Treaty Systems: General Matters*) și CEP 3 (*Strategic Discussion on the Future Work of the CEP*), WP 44 cuprinde propuneri privind scopul, momentul evenimentului, participanții, modalitatea de participare - redate de noi în Tabelul 6.

Tabel 6. Propunerile cu privire la simpozionul aniversar prezentate prin WP 44 la ATCM 2015

	PROPUNERE	DESCRIERE
1.	Scop	Celebrarea eficienței CEP ca instrument cadru pentru protecția mediului în Antarctica, cu accent pe următoarele aspecte: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Succesul Protocolului de Mediu în lumina a ceea ce s-a dorit a se realiza atunci când a fost stabilit. ▪ Protocolul de Mediu ca un cadru modern și actualizat pentru protecția mediului în Antarctica. ▪ Succesele diferitelor instrumente prevăzute în Protocol, de exemplu, Comitetul pentru Protecția Mediului (CEP) ca organism consultativ al ATCM, diferitele instrumente prevăzute în anexe, în special procesul de EIA (Evaluarea Impactului asupra Mediului (<i>Environmental Impact Assessment</i>), dar cu referire și la sistemul de Arie Protejate, speciile protejate în mod special, etc.).
2.	Moment	Simpozion de o zi după reuniunea CEP XIX, 2016, Chile.
3.	Participanți	Statele Părți la Protocolul de Mediu (inclusiv șefii delegațiilor, cât și Reprezentanții CEP) și orice alte State Părți, ne-consultative ale Tratatului asupra Antarcticii, precum și Experții și Observatorii CEP / ATCM.
4.	Modalitatea de participare	Un anumit număr de prezentări, urmate de o dezbatere, privind următoarele subiecte: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Protocolul ca acord cadru; ▪ Protecția mediului antarctic; ▪ CEP ca organism consultativ; ▪ Protocolul ca un cadru care asigură planificarea și realizarea activităților cu cel

		<p>mai mic impact posibil asupra mediului antarctic (proces EIA);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Perspectivile de adaptare a Protocolului la provocările anticipate pentru următorii 25 de ani.
--	--	--

WP 44 specifică disponibilitatea Norvegiei de a prelua (împreună cu alții) conducerea activităților de coordonare a planificării și responsabilitatea implementării unui astfel de simpozion.

(b) Documentul WP 44 a fost discutat de Statele Părți în Plenul Reuniunii, când s-a reamintit că aniversarea de 25 de ani a Protocolului privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii a fost inclus în Planul de Lucru pe 5 ani al CEP (paragraf 77 din Raportul Final).

Concluziile adoptate în urma discutării WP 44 de către Statele Părți sunt consemnate în Raportul Final al ATCM XXXVIII la paragrafele 78-81 (Vezi Tabel 7).

Tabel 7. Concluziile consemnate în Raportul Final al ATCM 2015 cu privire la simpozionul aniversar propus prin WP 44

NR. PARAGRAF	FORMULARE
78	Reuniunea și-a exprimat sprijinul pentru desfășurarea simpozionului aniversar în cursul următoarei reuniuni din Santiago, Chile, pentru aniversarea a 25 de ani a Protocolului privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii. Câteva Părți au menționat că Protocolul a fost un bun precedent pentru alte forumuri internaționale.
79	Părțile au considerat că este important pentru simpozion să fie orientat spre viitor și să ofere o chintesență pentru viitorul Protocolului, oferind în același timp și o anumită reflecție privind punerea în aplicare a Protocolului și succesele sale până în prezent.
80	Reuniunea a fost de acord să se stabilească un ICG (Grup de Contact Intersesional) care să funcționeze ca un Comitet Director pentru planificarea simpozionului, cu următoarele atribuții: <ol style="list-style-type: none"> 1. să dezvolte un program pentru Simpozion care să ofere atât o reflecție a dezvoltării, implementării și aplicării Protocolului, cât și să facă bilanțul protecției mediului în Antarctica în mod mai general; 2. să invite prezentatori pe baza reprezentării geografice și funcționale echitabile; 3. să ia în considerare participarea publicului larg la Simpozion pe lângă Părți, Observatori și Experți; 4. să ia în considerare popularizarea (<i>outreach</i>) mai largă, care ar putea fi realizată prin utilizarea mass-mediei sociale; 5. să ia în considerare publicația privind a 25-a aniversare, care este în curs de elaborare în cadrul CEP și de a integra în CEP ICG-ul stabilit pentru acest scop; și 6. să ofere consiliere adecvată pentru țara gazdă a ATCM XXXIX privind organizarea Simpozionului.
81	Reuniunea a mai convenit următoarele: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Observatorii și Experții ATCM, precum și Președinții CEP, actual și cel anterior, să fie invitați să contribuie la activitatea ICG; ▪ Secretarul Executiv să deschidă Forumul ATCM pentru ICG și să ofere asistență pentru ICG; ▪ Australia, Chile, Franța, Noua Zeelandă, Norvegia și Regatul Unit al Marii Britanii să acționeze ca organizatori și să raporteze la viitorul ATCM punctele de vedere exprimate de Statele Părți și evoluția activității ICG.

Discuțiile din cadrul Reuniunii au sugerat că a doua zi de luni a ATCM 2016 ar fi o dată adecvată pentru Simpozion. S-a convenit, de asemenea, ca Simpozionul să fie încorporat în Reuniune ca un Grup Special de Lucru, ca parte integrantă a Reuniunii.

CAPITOLUL IV. Includerea simpozionului aniversar în Agenda preliminară și Programul propus pentru ATCM XXXIX 2016, Santiago, Chile

Subiectul *A 25-a Aniversare a Protocolului privind Protecția Mediului* (25th Anniversary of the Protocol on Environmental Protection) este inclus în Agenda preliminară a ATCM 2016 (așa cum a fost aprobat de ATCM 2015) la numărul 18 din lista subiectelor, fiind alocat Grupului Special de Lucru. Așa cum se poate vedea din Agenda preliminară, atașată, subiectele pentru ATCM 2016 sunt alocate în mod grupat pe listă, în funcție de cadrul de dezbateri, în Plen și în Grupurile de Lucru.

Aceasta este o noutate față de anii precedenți, când agenda ATCM cuprindea doar lista subiectelor în ordine numerică, în timp ce alocarea subiectelor pentru dezbateri în Plen și pe Grupurile de Lucru se făcea separat, la începutul Reuniunii. Este de remarcat că noul format de agendă preliminară, care grupează subiectele într-o ordine numerică oarecum diferită de anii trecuți, permite o flexibilitate mai mare în stabilirea Grupurilor de Lucru, conferind o vizualizare mai bună a activităților ATCM, fiind așteptată o eficientizare sporită a dezbaterilor.

Grupul Special de Lucru privind a 25-a aniversare a Protocolului (Special WG on 25th Anniversary of the Protocol) urmează să-și desfășoare lucrările în ziua de luni, **30 mai 2016, între orele 9:00 - 12.30 și 14:00 - 18:00**, potrivit Programului propus prin Nota Nr. 1 a ATS (Secretariatul Tratatului Antarctic) din 30.10.2015, comunicată Punctelor Naționale de Contact ATCM / CEP.

CAPITOLUL V. Organizarea simpozionului aniversar de către ICG (Grupul de Contact Intersesional)

V.1. Anunțul de deschidere a activității ICG - 5 octombrie 2015

Norvegia a fost de acord să acționeze în calitate de organizator pentru acest ICG și lucrarea ICG a început să circule la data de 5 octombrie 2015 cu observațiile de deschidere și calendarul propus pentru îndeplinirea atribuțiilor ICG, așa cum este prezentat în Tabelul 8.

Tabel 8. Programul activităților ICG

Data	Atribuții
5 octombrie 2015	ICG deschis cu circularea observațiilor de deschidere și calendarul propus pentru ICG
13 octombrie 2015	Termen limită pentru comentarii asupra calendarului propus pentru activitatea ICG
20 octombrie 2015	Organizatorii ICG transmit un document de discuție și primul draft brut al agendei Simpozionului
15 noiembrie 2015	Termen limită pentru comentarii pe lucrarea pentru discuții și primul draft al agendei
1 decembrie 2015	Organizatorii ICG transmit un rezumat al discuției și un al doilea draft al agendei cu nume provizorii pentru vorbitori (prezentatori).
31 decembrie 2015	Termen limită pentru comentarii pe al doilea draft al agendei cu vorbitorii (prezentatorii).
15 ianuarie 2015	Agenda finală cu vorbitorii corespunzători prezențați ICG. Coordonatorii ICG vor invita și urmări invitații pentru vorbitorii propuși. Dacă se consideră necesar, va fi un dialog în continuare cu participanții la ICG pe parcursul acestui proces.
15 februarie 2015	Organizatorii ICG trimit agenda în draft pentru simpozion la secretariat țării gazdă.

V.2. Lucrarea ICG pusă în discuția Părților interesate - 21 octombrie 2015

Lucrarea ICG - *Discussion paper* - a fost transmisă (ca și în cazul anunțului de deschidere a ICG) Punctelor de Contact ATCM ale României prin mesajul electronic al Excelenței Sale, Doamna Else Berit Eikeland - Ambasadorul Polar al Ministerului Norvegian al Afacerilor Externe.

Această lucrare, la care România a fost invitată să participe, este sintetizată de noi în Tabelul 9.

Tabel 9. Propunerile din lucrarea ICG supuse discuției de către Statele Părți interesate

	PROPUNERE	DESCRIERE			
A	Lista preliminară a subiectelor	1. Protocolul ca Acord Cadru a. Istoria și viziunea din spatele Protocolului; b. Protocolul în context cu alte acorduri cadru internaționale din timpul său.			
		2. Protecția mediului antarctic Cum a îmbunătățit Protocolul din punct de vedere practic protecția mediului antarctic.			
		3. Comitetul ca organism consultativ a. Succesul Comitetului ca organism consultativ; b. Beneficiile pentru ATCM de a avea Comitetul ca organism consultativ.			
		4. Protocolul ca un cadru pentru asigurarea că activitățile sunt planificate și efectuate cu cele mai mic impact posibil (proces EIA)			
		5. În următorii 25 de ani a. Provocări prezente și viitoare pentru Protocol. b. Perspectiva asupra modului în care Protocolul poate necesita o adaptare pentru a face față provocărilor anticipate pentru următorii 25 de ani.			
	Observații așteptate	Dacă lista este suficient de cuprinzătoare sau dacă există subiecte care ar trebui să fie eliminate, adăugate sau modificate.			
B	Potențialii prezentatori	Apelul de deschidere pentru propuneri inițiale de prezentatori.			
	Sugestii așteptate	Ce tipuri de prezentatori se doresc a fi invitați? Din cadrul Sistemului Tratatului Antarcticii (ATS), din societatea civilă, din mediul academic etc.			
C	Agenda preliminară	I. Salutul de Bun venit adresat de Președinte	III. Subiect 2	V. Subiect 4	VII. Subiect 6
		II. Subiect 1 <i>Pauză de cafea</i>	IV. Subiect 3 <i>Dejun</i>	VI. Subiect 5	VIII. Observațiile de încheiere ale Președintelui
	Observații și sugestii așteptate pentru agenda preliminară				
D	Participarea publicului larg	a) Simpozion deschis pentru mass-media și public pentru a permite participarea și implicarea lor, dacă nu există argumente contrare.			
		b) Simpozion doar cu unele părți deschise pentru mass-media și public, dacă vor exista motive ca anumite părți ale simpozionului să se desfășoare cu acces doar pentru delegații ATCM și prezentatorii invitați.			
	Observații și opinii așteptate privind deschiderea totală sau parțială a simpozionului pentru publicul larg				
E	Rezultate posibile	Redactarea unui proiect de Declarație a Simpozionului în vederea discutării și aprobării de către ATCM. Cine să elaboreze Declarația? ICG, Președintele Simpozionului sau Reuniunea?			
	Observații și sugestii așteptate privind posibilele maniere de transmitere a rezultatelor simpozionului				

F	Președintele simpozionului	Chile s-a oferit cu amabilitate să prezideze simpozionul dacă ICG va dori.
G	Termenul pentru comentarii	15 noiembrie 2015

CONCLUZIE: Este recomandabil ca România - Stat Parte interesat de Simpozionul aniversar, să prezinte un punct de vedere până la data de 15 noiembrie 2015 către Ambasadorul Polar al Norvegiei.